
**ОБЈЕДИЊЕНИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УСТАНОВА ЗА СМЕШТАЈА
ОДРАСЛИХ И СТАРИЈИХ КОРИСНИКА У АПВ**

ЗА 2017. ГОДИНУ

Нови Сад, мај 2018.године

1. УВОД

Предмет овог извештаја је приказ података који обухватају капацитете установа (инфраструктурне и кадровске) за пружање услуге домског смештаја и карактеристика корисничке групе у установама које пружају услуге смештаја одраслим и старим особама у АПВ за 2017.годину .

Према Уредби о мрежи установа социјалне заштите („ Сл.гласник РС „ ,бр.16/2012 и 12/2013) чији је оснивач АПВ ради 16 установа које пружају услугу домског смештаја одраслим и старим особама који услед ограничених способности имају тешкоће да живе самостално без целодневне подршке неге и надзора а чије се потребе тренутно не могу задовољити у породичном окружењу или кроз услуге у заједници (геронтолошки центри).

Извештај обухвата податке следећих 16 установа : *Дом за старе и пензионере Апатин, Дом за старе и пензионере Кула, Дом за старе и пензионере Мол, ЦСР са домским оделењем и дневним центром за смештај старих и пензионера Нови Кнежевац, Геронтолошки центар Бачка Паланка , Геронтолошки центар Бечеј, Геронтолошки центар Врбас, Геронтолошки центар Вршац, Геронтолошки центар Зрењанин, Геронтолошки центар Кањижа, Геронтолошки центар Кикинда, Геронтолошки центар Нови Сад, Геронтолошки центар Панчево, Геронтолошки центар Рума, Геронтолошки центар Сомбор, Геронтолошки центар Суботица.*

Циљ сачињавања извештаја је информисање надлежних институција, стручне и шире јавности о бројчаном стању и најважнијим кретањима у области институционалног смештаја на територији АПВ.

Покрајински завод за социјалну заштиту у складу са својом делатношћу дефинисану у чл.164 Закона о социјалној заштити („ Сл. Гласник “, бр. 24/2011) израђује анализе и извештаје у области социјалне заштите истражује делатност и ефекте социјалне заштите.

1.1. Нормативна основа пружања услуге смештаја за одрасла и стара лица

Нормативни акти који у највећој мери уређују услугу смештаја одраслих и старих особа у систему социјалне заштите у Републици Србији су: Закон о социјалној заштити („ Сл. гласник РС “, бр. 24/11), Правилник о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите („ Сл.гласник РС “,бр.42/2013), Правилник о лиценцирању организација социјалне заштите, („ Сл.гласник РС “, бр.42/2013), Правилник о лиценцирању стручних радника у социјалној заштити, („ Сл.гласник РС “, бр.42/2013), Правилник о стручним пословима у социјалној заштити са изменама и допунама овог Правилника („ Сл.гласник РС „ бр.1/2012 и 42/2013) , Уредба о мрежи установа социјалне заштите („ Сл.гласник РС “, бр.16/2012 и 12/2013) као и други општи прописи који уређују рад у јавном сектору.

1.2. Методологија

Извештај о раду установа социјалне заштите које пружају услуге смештаја одраслим и старим лица се сачињава на основу појединачних статистичких и наративних извештаја које је сваки пружалац услуге у обавези да достави Заводима за социјалну заштиту. Пружаоци услуге израђују годишње извештаје на униформним обрасцима (Excel табеле) – статистички подаци и по структурираним областима извештавају у наративу који садржи шира образложења и интерпретацију података, додатна објашњења, потребе и изазове у раду, као и начине превазилажења тешкоћа.

Основ за израду годишњих статистичких извештаја су евиденција и документација о раду установе и корисницима услуге које се у свим установама у АПВ воде путем софтверског програма ЈИСУЗС који је олакшао рад запосленима у установи и омогућава ефикасније добијање тражених података који су потребни за годишње извештавање

2. ОПШТИ ПОДАЦИ О УСТАНОВАМА КОЈЕ ПРУЖАЈУ УСЛУГУ СМЕШТАЈА ОДРАСЛИМ И СТАРИМ ЛИЦИМА

2.1. Капацитети домског смештаја за одрасле и старије у јавном сектору

Број установа и капацитет смештаја у АПВ - јавном сектору су прописани Уредба о мрежи установа социјалне заштите („ Сл.гласник РС “, бр.16/2012 и 12/2013). Уредба наводи 16 установа намењених за смештај одраслих и старих лица са укупним капацитетом од **3854** места , међутим прописани капацитети одступају услед инфраструктурних и организационих разлога у појединим установама. Број корисника услуге смештаја се кретао узлазном линијом 2013 - 3404, 2014 -3375, 2015 - 3394 и 2016 -3359.

Табела бр. 1 Преглед броја корисника по установама у 2017. години

Ред. бр.	Установа	Капацитет	Укупан број корисника током 2017.године	Нови корисници у 2017. години	Број корисника на дан 31.12.2017.године
1	Дом за старе и пензионере Апатин	185	262	83	179
2	Дом за старе и пензионере Кула	105	137	54	88
3	Дом за старе и пензионере Мол	220	277	97	197
4	ЦСР са домским одељењем и дневним центром за смештај старих и пензионера Нови Кнежевац,	40	53	13	39
5	Геронтолошки центар Бачка Паланка	110	175	63	120
6	Геронтолошки центар Бечеј	193	275	105	183
7	Геронтолошки центар Врбас	125	169	60	113
8	Геронтолошки центар Вршац	108	123	27	101
9	Геронтолошки центар Зрењанин	300	413	145	287

10	Геронтолошки центар Кањижа	95	91	25	64
11	Геронтолошки центар Кикинда	180	211	57	157
12	Геронтолошки центар Нови Сад	868	1154	354	778
13	Геронтолошки центар Панчево	200	332	141	211
14	Геронтолошки центар Рума	285	384	100	284
15	Геронтолошки центар Сомбор	310	361	107	252
16	Геронтолошки центар Суботица	530	669	185	499
Укупно		3854	5056	1616	3552

Број корисника током **2017.** године је у свим установама за смештај одраслих и старих **у порасту за 9.3%** у односу на број корисника смештаја у 2016. години. Укупан број корисника на дан 31.12.2017. године је у порасту за 9.4 % .Наведени подаци нас упућују на закључак да су капацитети установа за смештај одраслих и старих током целе године попуњени 92% и да постоји тренд раста броја корисника који имају потребу за смештајем у неку од установа.

Табела бр. 2 Преглед броја корисника по установама у 2016. години

Ред. бр.	Установа	Капацитет	Укупан број корисника током 2016.године	Нови корисници у 2016. години	Број корисника на дан 31.12.2016.године
1	Дом за старе и пензионере Апатин	185	252	89	163
2	Дом за старе и пензионере Кула	105	126	42	83
3	Дом за старе и пензионере Мол	220	260	79	180
4	ЦСР са домским одељењем и дневним центром за смештај старих и пензионера Нови Кнежевац,	40	59	22	40
5	Геронтолошки центар Бачка Паланка	110	151	45	112
6	Геронтолошки центар Бечеј	193	241	83	170

7	Геронтолошки центар Врбас	125	254	45	109
8	Геронтолошки центар Вршац	108	125	21	106
9	Геронтолошки центар Зрењанин	300	398	133	269
10	Геронтолошки центар Кањижа	95	99	16	66
11	Геронтолошки центар Кикинда	180	203	40	154
12	Геронтолошки центар Нови Сад	859	1120	411	769
13	Геронтолошки центар Панчево	200	262	93	190
14	Геронтолошки центар Рума	285	389	106	285
15	Геронтолошки центар Сомбор	310	346	120	245
16	Геронтолошки центар Суботица	530	669	185	484
Укупно		3854	4755	1514	3359

3. КАПАЦИТЕТИ ЉУДСКИХ РЕСУРСА ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГЕ ДОМСКОГ СМЕШТАЈА

Табела бр. 3 Основни подаци о свим ангажованим радницима у установама у АПВ, на дан 31.12.2017.године

Услуга	Радници ангажовани на неодређено време	Радници ангажовани на одређено време	Друго (друга врста уговора)	УКУПНО
Услуга домског смештаја	1330	200	32	1562
Остале услуге које установа пружа	217	87	28	332
Укупно	1547	287	60	1894

Укупан број запослених који пружају услугу смештаја за 3552 корисника је 1562 радника различитих профила, док на осталим услугама које установа пружа ангажовано је 332 радника.

Табела.бр.4 Број свих запослених и ангажованих радника за услугу домски смештај на дан 31.12.2017. године према статусу запослених

Статус запосленог	Р а д н о м е с т о						УКУПНО
	Руководећи радници	Стручни радници	Стручни сарадници	Сарадници	Фин-админ	Технички радници	
Радни однос заснован на неодређено време	32	62	40	595	95	506	1330
Радни однос заснован на одређено време	7	12	3	76	10	91	199
Ангажовање на обављању привремених и повремених послова или другом типу уговора	0	19	3	0	1	9	32
Приправници и стажисти	0	1	0	0	0	0	1
УКУПНО	39	94	46	671	106	606	1562

Табела бр. 5 Број и структура запослених и ангажованих радника за услугу домски смештај на дан 31.12.2017.године према врсти радног места, ангажовања и извору финансирања

Назив радног места	Врста ангажовања		Извор финансирања			
	На неодређено време	Остали уговори	Буџет РС	Буџет ЛС	Установа	РЗЗО
Руководећи радници						
Директор	8	7	15	0	0	0
Заменик/помоћник директора	2	0	2	0	0	0
Руководилац одељења засебног објекта	9	0	8	0	1	0
Остало	12	1	10	0	3	0
Руководиоци - укупно	31	8	35	0	4	0
Руководиоци - укупно, врста ангажовања и финансирање	39		39			

Стручни радници						
Социјални радник	29	2	29	1	1	0
Психолог	5	0	5	0	0	0
Педагог / специјални педагог	0	0	0	0	0	0
Дефектолог	0	0	0	0	0	0
Социолог	0	0	0	0	0	0
Правник	8	5	11	0	2	0
Логопед	0	0	0	0	0	0
Андрагог	1	0	1	0	0	0
Лекар опште праксе	12	13	0	0	0	25
Лекар специјалиста	5	11	0	0	4	12
Стоматолог	1	0	0	0	0	1
Остало	1	1	0	0	2	0
Стручни радници - укупно	62	32	46	1	9	38
Стручни радници - укупно, врста ангажовања и финансирање	94		94			
Стручни сарадници						
Радно окупациони терапеут	19	1	17	0	3	0
Нутрициониста	2	1	2	0	1	0
Васпитач	0	0	0	0	0	0
Виши физиотерапеут	8	0	0	0	1	7
Виши медицински техничар	9	0	3	0	0	6
Остало	2	4	2	0	4	0
Стручни сарадници - укупно	40	6	24	0	9	13
Стручни сарадници - укупно, врста ангажовања и финансирање	46		46			
Сарадници						
Неговатељица	349	55	204	3	195	2
Медицинска сестра/медицински техничар	217	14	3	0	3	225

Радни инструктор	6	0	6	0	0	0
Физиотерапеут	22	1	0	0	1	22
Зубни техничар	0	0	0	0	0	0
Остало	4	3	3	0	4	0
Сарадници – укупно	598	73	216	3	203	249
Сарадници - укупно, врста ангажовања и финансирање	671		671			
Финансијско-рачуноводствени и административни радници						
Финан.-рачуноводствени радник	47	6	20	0	33	0
Административни радник	27	3	10	0	20	0
Технички секретар	4	1	2	0	3	0
Економ	7	2	1	0	8	0
Остало	9	0	7	0	2	0
Финансијско-рачуноводствени и административни радници - укупно	94	12	40	0	66	0
Финансијско-рачуноводствени и административни радници - ук.	106		106			
Технички радници						
Кувар	86	7	31	0	62	0
Радник на одржавању одеће	50	9	21	0	38	0
Фризер	14	2	6	0	10	0
Спремачица/чистачица	135	25	85	0	75	0
Кројач	7	0	4	0	3	0
Возач	11	3	5	0	9	0
Ложач	7	1	3	0	5	0
Портир / телефониста / чувар	43	1	18	0	26	0
Домар	9	1	6	0	4	0
Магационер	15	0	3	0	12	0
Остало	129	51	73	3	104	0
Технички радници - укупно	506	100	255	3	348	0
Технички радници - укупно, врста ангажовања и финансирање	606		606			

УКУПНО	1562	1562
---------------	-------------	-------------

У табели бр.5 је приказана структура запослених у односу на радно место , укупан број стручних радника је 94 а од тога је 41 лекар опште медицине или лекар специјалиста, установама недостају стручни радници -психолози. Удео стручних радника, стручних сарадника и сарадника у укупном броју запослених је 52%

У делу који се односи на број сарадника уочљиво је да је запослено само 231 медицинска сестра у односу на број неговатељица који је далеко већи и износи 404 радника. Према броју запослених у установи предњаче технички радници 606 и финансијско административни 106 што у односу на укупан број запослених чине 46%.

Табела бр.6 Начини на који је за кориснике домског смештаја организована здравствена заштита	
У оквиру установе	16
Протокол о сарадњи са партнерима	7
Нешто друго, написати шта:...	1

Табела бр.7 Број ангажованих радника који су похађали програме стручног усавршавања у 2017.години	
Врста програма обуке или стручног усавршавања	Број радника
Програми обуке који су акредитовани у систему социјалне заштите	195
Програми обуке из области соц заштите који нису акредитовани	20
Програми обуке који су акредитовани у систему здравствене заштите	308
Програми обуке из области здравствене заштите који нису акредитовани	54
Семинари, саветовања, конференције и друго	86
Неки други програми или усавршавања (академско усавршавање – специјализација, мастер и сл.)	18

4. КАПАЦИТЕТИ УСТАНОВЕ ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГЕ ДОМСКОГ СМЕШТАЈА

Табела.бр.8 Евиденција поднетих захтева за домски смештај и број особа на листи чекања према полу и узрасту

Број лица	Укупан број поднетих захтева за домски смештај у 2017. години	Број корисника на листи чекања за услугу смештаја на дан 31.12.2017. године
Први степен подршке	1016	113
Други степен подршке	639	53
Трећи степен подршке	382	24
Четврти степен подршке	292	31
Укупно	2329	221

Подаци указују да постоји повећан број захтева за смештајем код одраслих и старих који немају способности да се самостално брину о себи (нарушеног здравственог стања и у терминалним фазама болести) што значи да је кориснику потребно физичко присуство и константна помоћ другог лица, односно први степен подршке. Од укупног броја корисника на листи чекања за услугу смештаја је 51 % особа којима је потребан први степен подршке.

Разлика између капацитета установа за смештај према Уредби о мрежи установа социјалне заштите од 3854 и попуњености смештајних капацитета на дан 31.12.2017. године од 3552 корисника упућује на горе наведени разлог а то је повећана потреба за смештајем лицима који изискују први или други степен подршке а слободни капацитети су преостали за кориснике који су самосталнији. Поред наведеног установе се прилагођавају структуралним стандардима и простор у вишекреветној спаваоници мора имати најмање 5м2 по кориснику што ограничава број постеља. Ови подаци указују на неопходност сталног прилагођавања смештаја потребама корисника, а пре свега прилагођавање броја запослених растућој категорији корисника који имају потребу за првим или другим степеном подршке.

Табела бр. 9 Структура смештајних капацитета домског смештаја у 2017. Години

Категорија смештаја	0 - Нема; 1 - Има	Број смештајних јединица	Број места у категорији
Једнокреветни апартман/гарсоњера	6	293	293
Двокреветни апартман/гарсоњера	7	153	306
Вишекреветни апартман/гарсоњера	0	0	0
Једнокреветна соба	10	121	121

Двокреветна соба	15	478	956
Трокреветна соба	15	332	996
Четворокреветна соба	13	222	888
5 - 9 кревета у соби	6	42	244
Више од 10 кревета у соби	1	4	46
УКУПНО	73	1645	3850

5. КОРИСНИЦИ ДОМСКОГ СМЕШТАЈА ПРЕМА ОСНОВНИМ КАРАКТЕРИСТИКАМА

Из годишњих извештаја о раду установа прикупљени су основни подаци о социодемографским одликама корисника, као и о специфичним карактеристикама као што су: разлог смештаја, дужина боравка у установи, учесталост и начин контаката са породицом и пријатељима, врсте тешкоће и инвалидитета корисника и степен покретљивости и разлози напуштања установе.

Табела бр.10 Структура корисника домског смештаја према узрасту и полу у 2017.

Старост	Мушки		Женски		УКУПНО	
	Укупно у 2017.	Бр. на дан 31.12.2017.	Укупно у 2017.	Бр. на дан 31.12.2017.	Укупно у 2017.	Бр. на дан 31.12.2017.
до 64 год. (одрасли)	448	365	283	242	731	607
65 - 79 год. (старији)	756	551	1099	808	1855	1359
80 год и више	643	408	1827	1178	2470	1586
УКУПНО	1847	1324	3209	2228	5056	3552

Табела бр. 11 Структура нових корисника домског смештаја који су смештени током 2017. Године

Старост	"Нови" -Корисници смештени у установу током 2017. године		
	Мушко	Женско	УКУПНО
до 64 год. (одрасли)	119	74	193

65 - 79 год. (старији)	243	341	584
80 год и више	223	616	839
УКУПНО	585	1031	1616

Приметан је пораст броја корисника старости изнад 80 година у структури „нови“ корисници и чини га 52% од укупног броја смештених лица у 2017.години.

Табела бр. 12 Корисници домског смештаја према брачном статусу пред смештај у доми полу, на дан 31.12.2017.

Брачни статус	Корисници на дан 31.12.2017.		
	Мушко	Женско	Укупно
ожењени/удате	179	143	322
у ванбрачној заједници	27	35	62
неожењени/неудате	418	329	747
разведени	299	333	632
удовци/удовице	401	1388	1789
УКУПНО	1324	2228	3552

У укупном броју корисника преовлађују корисници женског пола према брачном статусу пре смештаја у дом су удовице.

Табела бр.13 Корисници домског смештаја према домаћинству у којем су живели (породичном статусу) пре смештаја у дом и полу, на дан 31.12.2017.

Тип домаћинства/Породични статус пре смештаја	Корисници на дан 31.12.2017.		
	Мушко	Женско	Укупно
Самачко домаћинство	798	1311	2109
Домаћинство са партнером	184	173	357
Са децом/унуцима	108	413	521

Домаћинство са другим сродницима	129	201	330
Нешто друго	105	130	235
УКУПНО	1324	2228	3552

У односу на укупан број корисника 59% је пре смештаја живело у самачком домаћинству.

Табела бр.14 Корисници домског смештаја према образовном статусу и полу , на дан 31.12.2017.

Образовни статус	Корисници на дан 31.12.2017.		
	Мушко	Женско	Укупно
Без школе	206	532	738
Основно образовање	387	877	1264
КВ-ВК - ССС	549	642	1191
Виша и висока школа	182	177	359
УКУПНО	1324	2228	3552

Табела бр.15 Корисници домског смештаја према пензијском статусу и старости, на дан 31.12.2017.

Пензијски статус, на дан 31.12.2017.	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Лични пензионер	38	569	699	1306
Инвалидски пензионер	182	237	173	592
Породични пензионер	106	240	485	831
Пољопривредни пензионер	4	36	31	71
Издржавано лице – није пензионер	256	238	143	637
Нешто друго	21	39	55	115
УКУПНО	607	1359	1586	3552

Табела бр. 16 Корисници домског смештаја према месту пребивалишта пред смештај у дом, на дан 31.12.2017.

Пребивалиште корисника	Укупно
Са територије округа у ком је установа	2744
Ван округа у ком је установа	808
УКУПНО	3552

Податак указује да је највећи број корисника из округа у коме је живео пре смештаја у установу што је складу са стручним препорукама.

Табела бр.17 Корисници домског смештаја према разлогу смештаја у дом и старости на дан 31.12.2017.

Разлог смештаја	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Корисник нема ближих сродника - децу, брачног или ванбрачног партнера	92	175	133	400
Породица корисника није спремна да води бригу о њему	57	142	191	390
Породица нема услова/ има тешкоће у организацији свакодневног функционисања	139	299	359	797
Угроженост/насиље у породици	8	14	24	46
Социо-материјална угроженост породице (и корисника)	107	123	69	299
Лични избор корисника	53	231	188	472
Друго	151	375	622	1148
УКУПНО	607	1359	1586	3552

Табела бр.18 Корисници домског смештаја према дужини боравка у дому и старости на дан 31.12.2017.

Дужина боравка	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
до 6 месеци	66	245	278	589
7-11 месеци	64	153	199	416
1-2 год	110	238	285	633
3-4 год	100	273	278	651
5-7 год	102	189	243	534
8-10 год	60	105	146	311
преко 10 год	105	156	157	418
УКУПНО	607	1359	1586	3552

Табела бр.19 Број корисника према утврђеном степену зависности и старости на дан 31.12. 2017.

Степен функционалне зависности	до 64 г	65-79 г	80 г и више	УКУПНО
Независни	49	278	366	693
Полузависни	153	336	298	787
Зависни	405	745	922	2072
УКУПНО	607	1359	1586	3552

Табела бр.20 Број корисника према утврђеном степену подршке и старости на дан 31.12. 2017.

Степен подршке	до 64 г	65-79 г	80 г и више	УКУПНО
1. степен подршке	174	443	644	1261
2. степен подршке	226	377	373	976
3. степен подршке	166	344	354	864
4. степен подршке	41	195	215	451

УКУПНО	607	1359	1586	3552
---------------	-----	------	------	------

Табела бр.21 Корисници домског смештаја према врстама инвалидитета, менталних и интелектуалних тешкоћа и према старости, на дан 31.12.2017.

Врста инвалидитета, менталних и интелектуалних тешкоћа	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Телесни инвалидитет	106	282	343	731
Сензорни инвалидитет	8	41	63	112
Интелектуалне тешкоће	44	36	21	101
Менталне тешкоће	170	244	190	604
Вишеструки (истовремено присуство 2 или више сметњи, тешкоћа, инвалидитета код једне особе)	157	210	217	584
Аутизам, Ретов синдром, Аспергеров синдром и други поремећаји	3	11	16	30
Нема телесни или сензорни нвалидитет, менталне или интелектуалне тешкоће	119	535	736	1390
УКУПНО	607	1359	1586	3552

Табела бр.22 Структура корисника према начину одржавања контаката са сродницима, на дан 31.12.2017.

Начин одржавања контаката	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Редовно (најмање једном месечно) се виђа са сродницима у дому и проводи викенде и празнике у породици	83	311	452	846

Редовно се виђа са сродницима у дому (најмање једном месечно)	121	456	686	1263
Повремено (мање од једном месечно) се виђа са сродницима у дому	77	141	161	379
Ретко се виђа са сродницима, без предвидљиве динамике	103	159	100	362
Не виђа се са сродницима али контактирају путем телефона, интернета...	40	69	55	164
Без контаката	132	138	78	348
Нема сродника	51	85	54	190
УКУПНО	607	1359	1586	3552

Табела бр.23 Корисници према старатељској заштити и старости, на дан 31.12.2017.

Вршилац дужности старатеља	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Сродник или друга блиска особа	59	82	46	187
Непосредни старатељ	66	52	31	149
Колективни старатељ	4	3	3	10
Није под старатељством	479	1221	1506	3206
УКУПНО	608	1358	1586	3552

Табела бр. 24 Корисници према начину плаћања смештаја, на дан 31.12.2017.

Плаћање смештаја	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Плаћа сам у целости	33	149	225	407
Сам + сродници	46	439	693	1178
Сродници у потпуности	37	173	305	515
Сам + буџет РС	215	306	182	703
Буџет РС у целости	241	216	89	546
Давалац издржавања (Уговор о доживотном издржавању)	1	9	19	29
Остало (навести шта у наративном изв.)	34	67	73	174
УКУПНО	607	1359	1586	3552

Табела бр. 25 Корисници према разлогу престанка смештаја у установи, укупно у 2017.

Разлог престанка смештаја	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Вратили се у своју породицу /свој дом	14	45	39	98
Упућен на Породични смештај	0	0	0	0
Премештени у други дом	8	9	16	33
Напустили установу на свој захтев	17	27	41	85
Умрли	75	393	806	1274
Престао смештај из другог разлога (навести разлоге у наративном извештају)	7	8	6	21
Укупно	121	482	908	1511

Разлози за престанак смештаја у 84% је смрт корисника с обзиром да све већи број корисника је старости изнад 80 година који се смештају у дом услед веома нарушеног здравственог стања и у терминалним фазама болести.

Табела бр. 26 Уколико је разлог престанка смештаја смрт, наведите узрок смрти корисника				
Узрок смрти	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Болест	73	391	804	1268
Самоубиство	1	0	2	3
Убиство	0	1	0	1
Несрећни случај	1	1	0	2
Укупно	75	393	806	1274

Табела бр.27 Уколико је престанак смештаја у 2017. години наступио услед смрти, наведите дужину боравка корисника у дому				
дужина смештаја	Старост			Укупно
	одрасли, до 64 г	старији, 65-79 г	старији, 80 г и више	
до 6 месеци	23	121	249	393
7-11 месеци	13	78	154	245
1-2 год	12	67	135	214
3-4 год	11	49	107	167
5-7 год	7	25	82	114
8-10 год	5	24	37	66
преко 10 год	4	29	42	75
укупно	75	393	806	1274

6. СТРУЧНИ РАД СА КОРИСНИЦИМА ДОМСКОГ СМЕШТАЈА

Стручни послови су саставни део услуге смештаја и основа за реализацију социјалне (и здравствене) заштите, свих видова рехабилитације и других активности корисника на смештају. Стручни послови социјалне заштите у оквиру пружања услуге домског смештаја су, пре свега, послови процене карактеристика и потреба корисника, планирање потребних услуга, као и праћење тока и ефеката заштите, потреба корисника и свих неопходних услова за реализацију планираних циљева на индивидуалном нивоу.

Табела бр.28 Корисници у 2017. години према начину упућивања на коришћење услуге	
Начин упућивања	Број
Број корисника који су самостално уговорали коришћење услуге са пружаоцем	74
Број корисника који су упућени од стране центра за социјални рад	4982
УКУПНО	5056

Непосредно уговарање услуге смештаја је дефинисано Законом међутим у пракси се веома ретко примењује делом због недостатка нормативних решења о податку колики је број доступан за непосредно уговарање а делом због плаћања услуге смештаја .

Табела бр.29 Број корисника за које је у току 2017. године урађена процена / поновни преглед	
Старост	Број
Одрасли	486
Старији, 65- 79	1411
Старији, 80 и више	1967
УКУПНО	3864

Табела бр.30 Број корисника за које је у току 2017. године урађен индивидуални план услуге	
Узраст	Број
Одрасли	608
Старији, 65- 79	1483

Старији, 80 и више	1780
УКУПНО	3871

7. ЕВИДЕНЦИЈА НАСИЉА НАД КОРИСНИЦИМА ДОМСКОГ СМЕШТАЈА

Табела бр.31 Број пријава/жалби евидентираних (од стране интерног тима установе) због насиља над корисницима у току 2017. године	
Старост жртве	Број пријава /жалби
Одрасли	1
Старији, 65- 79	3
Старији, 80 и више	0
Укупно	4

Табела бр.32 Број пријава/жалби интерног тима установе упућених органу старатељства због насиља над корисницима у току 2017. године	
Старост жртве	Број пријава /жалби
Одрасли	1
Старији, 65- 79	3
Старији, 80 и више	0
Укупно	4

Табела бр.33. Корисници жртве насиља према облику насиља коме су били изложени у установи у 2017. Години

Доминантни облик насиља	До 64 г.		65-79.г		80 и више.г.		Укупно		Укупно
	Мушко	Женско	Мушко	Женско	Мушко	Женско	Мушко	Женско	
Физичко насиље	0	1	3	0	0	0	3	1	4
Сексуално насиље	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Емоционално насиље	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Занемаривање	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Економско насиље/злоупотреба	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Укупно по полу	0	1	3	0	0	0	3	1	4
УКУПНО	1		3		0		4		

Табела бр.34 Починиоци насиља над корисницима домског смештаја у 2017. години (према категорији и полу починиоца)

Починилац насиља	Мушко	Женско
Запослени	0	0
Други корисник	3	1
Особа ван установе	0	0
Неко други	0	0
Укупно по полу	3	1
УКУПНО	4	

У извештајној години није било поднетих кривичних пријава за починиоце насиља над корисницима услуге домског смештаја.

Заштита од насиља: У складу са Законом и важећим Протоколима установе за смештај су дужне да успоставе и поштују процедуре о поступању у случају насиља у домовима за смештај старијих. У 2017. години су евидентиране укупно 4 старије особе жртве насиља. Овај податак је веома упитан с обзиром да је од 16 установа за смештај, о насиљу известила само једна установа (Суботица,). Према полу, жртве су доминантно мушког пола. Према врсти насиља, доминира физичко насиље. Насилници су доминантно други корисници оба пола. Постојећи подаци не дају могућност закључивања о реалној распрострањености насиља у установама за смештај. Анализа показује да годинама свега неколицина домова извештава о насиљу у установама за смештај. Стога се отварају бројна питања, а суштинско је однос према насиљу, односно како стручни радници и интерни

тимови разумеју и третирају насиље над старијима у установама за смештај. На другом месту је однос према извештавању: отвара се питање да ли је реч о томе да установе препознају, евидентирају и реагују на насиље, али о томе не извештавају.

8. ОСТАЛЕ УСЛУГЕ КОЈЕ УСТАНОВЕ ПРУЖАЈУ

У складу са Правилником о лиценцирању организација социјалне заштите и Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите, установе за смештај могу пружати и друге услуге из система социјалне заштите, с тим што је потребно да се лиценцирају за пружање ових услуга.

У домовима за смештај старијих постоји дуга традиција организовања различитих услуга окренутих старијем становништву у локалној заједници. Овај извештај је пре свега годишњи извештај о пружању услуге домског смештаја, основне делатности у посебном извештају ће бити приказани детаљнији подаци о другим услугама.

Преглед других услуга

1. *Дом за старе и пензионере Апатин- нема додатних услуга*
2. *Дом за старе и пензионере Кула - помоћ у кући, клуб за одрасле и старе*
3. *Дом за старе и пензионере Мол - помоћ у кући, клуб за одрасле и старе*
4. *ЦСР са домским одељењем и дневним центром за смештај старих и пензионера Нови Кнежевац- нема додатних услуга*
5. *Геронтолошки центар Бачка Паланка – прихватилиште, помоћ у кући, клуб за одрасле и старе*
6. *Геронтолошки центар Бечеј- прихватилиште, помоћ у кући, клуб за одрасле и старе и храна на точковима*
7. *Геронтолошки центар Врбас-помоћ у кући, клуб за одрасле и старе*
8. *Геронтолошки центар Вршац – нема других услуга*
9. *Геронтолошки центар Зрењанин- помоћ у кући , клуб за одрасле и старе*
10. *Геронтолошки центар Кањижа- нема других услуга*
11. *Геронтолошки центар Кикинда- помоћ у кући, клуб за одрасле и старе*
12. *Геронтолошки центар Нови Сад- прихватилиште, помоћ у кући, клуб за одрасле и старе, предах смештај, дневни боравак , свратиште*
13. *Геронтолошки центар Панчево- помоћ у кући , клуб за одрасле и старе, храна на точковима ,народна кухиња*
14. *Геронтолошки центар Рума- нема других услуга*
15. *Геронтолошки центар Сомбор- клуб за одрасле и старе*
16. *Геронтолошки центар Суботица- клуб за одрасле и старе, саветовалиште, помоћ у кући, дневни центар*

Клуб за старије суграђане организује се у 11 установа од 16 за 11 607 корисника. Клубови су веома добар начин умрежавања старих особа са богатим социо - културним активностима које подстичу активно старење самопомоћ и солидарност. Потребно је спровести детаљно испитивање понуђених активности, начина организовања и ефеката и приступити стандардизацији услуге како би уједначили квалитет пружене услуге у свим срединама и подстакли неке нове видове активације најстаријих суграђана.